

CALIFORNIAN PUUTAVARATEOLLI-SUUDESTA

Kirjeenvaihtajamme Fort Braggiin, Calif. kirjoittaa: Metsäteollisuudessa, viime vuorokauden aikana, ovat koneet edistyneet huomattavasti. Jos muistamme aikaa, kun härkä oli vetoväline, on huomattava muutoksia tapahtunut metsäteollisuuden koneellalla. Koneet ovat poistuneet ja niiden tilalle on asettuneet koneet. Ovat ne kehittyneet niinkin paljon, että koneet tukevat nykyään kokonaisen metsäntalouden rautakaapelia pitkin ilmassa.

Sahalaistosten ympärillä on koneellista kehitystä samassa suhteessa. Suuret koneet kuljettavat tunkit ja valmistavat tavarain laatuun ja laatuun tunkit, miten vaan. Vaikka näitä suuremmat koneet ovat edistyneet, on huomattava edistystä on tapahtunut metsäteollisuudessa, me olemme kaukana Platon vallankumouksesta ennustuksesta, että koneet tulevat tekemään kaiken työn. Koneet ovat nykyään vähentäneet ihmisen tarpeellisuutta tällä alalla. Meissä on muinaismuistoksi "kiskruuvit", "snaiparit", "laikkuurit", y. m. ja onhan "swamin" menemässä samaa tietä. Sahalaistosten ympärillä koneet käsittelevät laatuvaran, johon muutama tapakin tarvittin satojen tuottamiseen.

Metsäteollisuudessa vieläkin työskentelee suuria joukkoja miehiä ja koneita yhdessä. Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa. Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa. Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa.

Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa. Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa. Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa.

Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa. Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa. Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa.

Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa. Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa. Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa.

Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa. Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa. Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa.

Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa. Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa. Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa.

Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa. Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa. Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa.

Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa. Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa. Koneet ovat edistyneet, mutta ne eivät ole vielä voineet korvata ihmisen voimaa.

alkaa niinkun metsätyöläisilläkin. Sahalaistojen työskentelyllä on enempi mukavuuksia ja sitä mukana pienempi palkka. Sahalaistokset kun pysyvät samassa paikassa niin niiden ympärille asutus muodostuu paremmin kaupungin tapaiseksi. Kapitalistiluokka on ottanut tämän huomioon ja tietää, että työläiset nauttivat enemmän tästä elämästä kun metsätyöläisen elämästä. Siksi pienempi työpalkka.

Kaupunkiolot ovat paremmat työläisille monelta puolelta, mutta varsinkin siitä, että saattome huoletta omasta ruokajärjestelmästä jos emme halua käyttää yhtiön ruokalaa. Joka sahalaitoksen ympärillä ei kuitenkaan työläiset voi itse huolehtia tästä vaan on käytettävä yhtiön ruokaloita.

Palkkaa täällä maksetaan kolmesta kymmenestä sentistä tunnilta työpäivä. Se on \$3.30 päivältä. "Bonus" tai lisäpalkkoyhteinen on käytännössä useammilla paikoilla, mutta sekin on työläisten kertonut mukaan epäselvä ja kiero. Ruoka maksaa dollarista aina puoleentoista dollariin. Päiväpalkat ovat melkein niin monenlaiset kuin ovat työkin. Yhdelle enemmän ja toiselle vähemmän. Sen tarkoituksena on saada työläiset keskenään riitelemään parempipalkkaisista töistä.

Metsätyöläiset ovat myöskin ratapölyt ja parkki, joita samat metsäteollisuusyhtiöt kontrolloivat. Ratapölykämppäjä täällä on useampina. Niissä ovat työläisten olojot jokseenkin samanlaiset kuin mulla kämppäisissä, mutta on niillä sentään parempi ruoka, sillä niillä enimmäkseen valkoset naiset valmistavat ruuan. Kun ratapölykkyä tehdään kappalepalkalla. Työntekijät ovat katsoen sen, että heille tulee suurempi osa tästäkin työstä ja antavat työläisten puskea tienatunsa vähän parempaa palkkaa kun tavalliset metsätyöläiset. Mendocino kauntissa ovat tätä nykyä ratapölykkyhömöt melkein "kolli soorilla", ja huomattavasti vähemmän määrin kun tavalliset.

Parkkipölykkyt antavat työtä useammille sadolle työläisille kesäin kuumimmassa tammun parkki irti puista ja ottamassa sitä ulos metsästä. Pistimässä laskussa tällä alalla riittää työtä viideksi kuukaudeksi vuodessa. Näillä kämppäillä ovat työt olo samat kuin muillakin. Kokeneet miehet saavat paremmat palkat ja "griniit" miehet vähemmän. Tänä vuonna ei Mendocino kauntiin tiedetä tulevan parkkipölykkyjä.

Sahajouhonen kuivuslaitoksissa ja pienemmän laatuvaran valmistamisessa on naistyoimaa. Naistyöläisillä on kahdeksan tunnin työpäivä ja pienempi palkka sen mukaan kun työpäivä on lyhyempi.

Työläisnaiset ja miehet, me kummalle kaikki samaan työläisluokkaan. Yhteisillä voimillamme me tuotamme ja teemme kaiken mitä maailma tarvitsee. Yhteisillä voimillamme voimme saavuttaa yhteiskuntajärjestyksessä sen muutoksen, joka tuottaisi meille työmme täyden tuloksen. — Kirjeenvaihtaja.

POIS PORVARILEHDET TYÖLÄISTEN KODEISTA

kaivokset, tehtaot, rautatiet, lentäinlaitokset, varastohuoneet ja kauppa- ja yhteiskunnan omaisuudeksi. Sen jälkeen ovat yhteiskuntaolot järjestettävät siten, että yhteiskunnan jäsenet keskinäiset oikeudet ja velvollisuudet jaaetaan tasaa.

Tämä oppi miellytti "mailman murjomia". He alkoivat miettiä, miten voitaisiin saada kaikki työläiset käsittämään tuo uusi oppi. He liittivät yhteen, maksivat jäsenmaksut kuukausittain niinkun unoissa ja niistä saadulla varoilla pitivät puoleltaan yllä. He järjestivät koko maata käsittäväksi valtiolliseksi puolueeksi. Heillä oli hyvin laadittu periaate- ja toimintaohjelma. Puolueen kautta tehtiin laajakantoista opetustyötä työläisten keskuudessa. Mutta pian he huomivat, että laajat joukot eivät kuuntele heidän oppiaan. Ja mikä ikävintä, että taloudelliset järjestöt olivat tykkään erossa tuosta uudesta työläisten valtiollisesta puolueesta. He käsittivät, että unionien ja työläisten valtiollisen puolueen työkseenkellä käsi kädessä. He alkoivat miettiä keinoja, miten tuo epäkohta on korjattavissa. He kutsuivat kokouksen työväen järjestöjen edustajia. Päätöksiksi tuli, että järjestetään työläiset yhteen suureen unioniin, samalla tavalla kuin valtiollisen puolueen jäsenet ovat järjestyneet, katsomatta siihen mitä ammattitaitoa harjoittaa, hän on samanlainen jäsen kuin toinenkin. Samoin iossa unionissa ovat jäsenet tasavertaisia, huolimatta siitä, mikä ammattilainen hän on kun vaan on palkkaväen jäsen. Järjestämistyö kohdistettiin niille aloille, joilla työläiset eivät olleet ennen järjestyneet. Ison unionin aate innosti "mailman murjomia". Pienen ajan kuluessa valtasivat he käsiinsä koko uuden unionin, ja alkoivat tulkita uutta unioninomia omalla tavallaan. He hylkäsivät tykkäänään sen ajatuksen, että työläiset tarvitsivat valtiollista toimintaa vapautuakseen kapitalistisen järjestelmän puristuksesta. He pilkkasivat ja häpäisivät noita alkuperäisiä opettajiaan, jotka opettivat, että työläisten on vallattava valtiolta kapitalistit ja sen avulla toteutettava työväenluokan yhteiskunnallinen herruus. Heiltä kysyttiin: Mitä toimintatapa työläiset käyttävät kun unioni kautta tehdään vallankumous? He vastasivat levestä: Suurlakko. Työläiset ovat voimakkaimmat sillon kun he irrottavat kätensä teollisuudesta, pistävät ne taskuunsa tai pitävät ristissä rinnallaan.

Noin he käsittivät työläisten vallankumouksellisen voiman. Tätä oppia he isoäänisesti julistivat mailmalle. Tuo oli hyvin työläisilumoaava, eikä ihmeikään, sillä työläisluokan työläiset ovat pää-

SUOMESTA

AVIOEROT SUOMESSA. Avioeroton lukumäärä Suomessa on viimeisinä 10 vuorokautta (1881—1920) noussut 669,2 prosentilla eli lähes 8 kertaiseksi.

Suhteellinen lisäys on asukasmäärän verraten 406,4 pros. ja avioliitosten lukumäärän verraten 442,7 pros. Erytystä huomioda herättää korkeintaan oikeusviranomaisen myöntämien erivapautuksen nojalla saatujen avioerovien lukumäärän lisääntyminen (Porkkoon hiippakunnassa 1911 10, 1918 27, 1919 40, 1920 93). Niin nopeasti voidaan avioerorastit meillä nykyään järjestä, että eräs 30-vuotias henkilö on vajaan 2 vuoden aikana ehtinyt kahdesti saada avioeron ja kahdesti solmia uuden avioliiton. Erikoisesti kunnostuvuutta tässä suhteessa Helsinkiin siirtyneistä.

ASUNTOKEINOTTELU HEINSINGISSÄ. On viime päivinä kohonnut huippuunsa. Suuren huoneistojen suhteellisesti halvat vuokrat ovat tähän saakka sallineet pitää niitä hallussa selastein perheiden, joilla ei olisi ollut mitään tarvetta pitää niin suuria huoneistoja. Nyt kun tietävästi kesäkuun 1 p:stä vuokrat nousevat kiirehtivät nämä monien huoneiden omaajat vuokraamaan liikoja huoneita pois. Tällaisia vuokraolettamuksia on viime päivinä näkynyt lukuisasti sanomalehdissä. Mutta kun vuokraaja menee kysymään huonetta ja vuokraa, niin saa hän ihmeekseen kuulla sellaisia vuokria huoneesta, että tuskin niitä Helsinkiin ennen on kuultu. Yhdestä ainoasta pienestä kalustamattomasta kamarista määrätään vuokraa 400—1000 mk. kuukaudesta. Tarkoituksena nähtävästi on maksattaa korotetut vuokrat alivuokra-tilaisilla.

TYÖLÄISET VALKOISESSA YRTEISKUNNASSA. 6 henkinen perhe säilytti kylmässä henkeään konin raatoa pureksimalla.

S. Työm. kerrotaan: Perkiäjänsä lähellä elää muuan 6 henkinen perhe mitä suurimmassa kurjuudessa. Sillä ei ole edes tavallista ihmisasuntoa asuttavanaan, vaan on ollut pakotettu viettämään talvensa ja yhä edelleenkin asumaan kylmässä keuhkuvuonossa, jossa sitä nään ja muun kurjuuden lisäksi vielä vilukin ahdistaa.

Perheeseen kuuluu ensinnäkin 66 vuotias ukko, joka on kovin sairas ja siten kokonaan työhön ja perheensä elatukseen hankitaan kykenemätön. Samoin hänen vaimonsa sairastaa vaikeata reumatismia.

Kolmantena perheenjäsenenä on heikkomielinen tyttö, joka ei luonnollisestiakaan kykene edes omaa elatustansa hankimaan, vaan jota päälle päätteeksi vielä muiden on hoitettava.

Perheen neljäs jäsen on 17 vuotias poika, joka kyllä on ansioitunut, mutta saa ruokansa ohella vain 50 mk. kuukaudesta palkkaa. Arvaa sen sanomattakin, ettei tuosta rahamäärästä riitä monta penniä hänen omaistensa elatusavuksi.

SUOJELIJAT KAUHUNTOISSA. Lammin Jarventaustan työväenyhdistyksen iltamissa Maarianpäivänä ryhtyivät sinne saapuneet "suojelijat" ja kuuluisuudet Heikki Peltonen ja August Ojamäki rähäyttämään ja mellastamaan ajain iltaman toimintapainoja pakosalle, rikkoivat ravintolalokasta ja ikkunanruutuja. Juopuneina ne rähäyttivät siite viihdönkin huoneesta poistuttuaan maantielä.

Tulokoon mainittu, että tilaisuus olivat saapuneet myöskin veljekset Hannes ja Väinö Kolkka, joita maaliskuun kirjallista rangaistusta elämänsästä iltamapaikalla.

Sillä, että teossa menee porvariston puolelle ja auttaa sitä rosvomaan vieraita maista, mutta sanoissa kestitsee joukkoja "sosialistien ja internationalien" topokhyllä tuntuksella — sillä juuri on opportunistin perisynti, Toisen Internationalen romahduksen pohjimmainen syy. — Lenin v. 1915.

Hänen 14 vuotias veljensä käypi kansakoulua eikä siis ainakaan talvisaikaan ole tilaisuudessa ansaitsemaan muualta edes omaa ruokansa. Hänen koulunkäyntiään eivät vanhempana ole tahtoneet millään tavalla keskeyttää, niin vaikeissa oloissa kuin he elävätkin.

Kaiken tämän lisäksi on perheen elättettävänä ja huollettavana muuan 5 vuotias poika, jonka vanhemmat ovat kuolleet.

Tosin perheeseen kuuluu vielä täysi-ikäinen nuorukainen, mutta hän on parhaillaan sotapalveluksessa eikä niin ollen ole tilaisuudessa pienimmäkään määrin avustamaan kurjudessa eläviä vanhempiaan sekä veljiään ja sisariaan.

Suurena ahdistuksenaan on perhe kääntynyt Amerikan Punaisen ristin puoleen, pyytien siltä huutoaan häntään elatukseen. Mutta turhaan. Sama pyyntö on uudistettu ainakin kolmena viikkona perästä, mutta yhtä huonolla menestyksellä. Anomusta hyljättäessä on selitetty, että kun perheeseen kuuluu täysi-ikäinen jäsen, ei sille muka voida avustusta antaa, mutta nuo avustuksen kieltäjä eivät ole ottaneet huomioon, että eihän henkilö, joka palvelee sotalaitoksissa, ole suinkaan tilaisuudessa mitään avustamaan; hyvä jos tulee edes itse siellä omin avuin toimeen.

Yhtenä esimerkkinä siitä, mikälaisissa oloissa perhe elää, tulokoon tässä mainittu, että kun perheen omia paatuneita rikosten tekiä ihmisiä, arvoamme alentavalla tavalla. Mielissämme kierteleekin kysymyksiä: Kehtavatko "herrat" demokraattit vielä tämänkin jälkeen kehua oivansa työväenlauteen ajajia? Kehtavatko he sanoa ketään meistä töverikseen, meistä, jotka he, nimittäin valkkoisluokalliset, heittivät ka morran hampaisiin rikollisina raadeltaviksi? Oo, kehtavatko he enää yrittääkään puolustautua meidän edessämme, nuo valhetoverit!

Jospa tietäisitte, miten teitä nyt halveksimme, te demokraattit! Miten jokainen tosivalankumouksellinen raataa teitä halveksi. Haudattakoon teidät ja tekojenne muisto ainaksi! Te olette pettäneet työläisluokan toivot. Petturin kohtalo odottaa teitä!

Ilma värähtelee ympärillämmä. Näkymättömiä kuolemanhenkiä kerääntyy ylemme. Meissä on jo selvä tunne siitä, että jotain erinomaista saamme pian kokea. "Haudankaiva jille alkaa pian urakka", hymähteläsen "Ilmpukauppias" (s.o. vahtimestari) ja "Pimeä Kallu" sanoi siihen: "Jo se on aikainen." Emme voi ymmärtää näitä viittauksia muulla kuin yhdellä tavalla. —

Tammisaaren ruusut kukoistavat jo täälläkin. Ei mitään enää puutu. Kaikki kidutustavat ovat sit istutettu Tammisaaren runsaasta varastosta myöskin tänne. Vartijat saavat esteettömästi äryä ja toimittama omavaltaisia rangaistuksia vihaamien sanojen karsittaviksi. Johtokunta ei ota huomioon vangin puolustusta, vaikka vartija kuinka järjettömästi syyttäisi, niin häntä vain uskotaan. Ei ihme, että jotkut meistä henkensä uhalla valitsevat mieluummin henkipäton aseman kar-

Sattui toinen tapaus: Meni kaksi teollisuusalaa lakoon, kun lakko näytti pitkittyvän kiusallisen kauan, niin kolmas lähinnä-oleva teollisuusala meni myöskin lakoon. Kun lakkolaista oli satojauhansia, ei lakkoilusta riittänyt kuin jokakin päivänsä ja niin työläiset olivat pakotettuja menemään työhön; jotakin pieniä myönnytyksiä he saivat, vaan ei niitä vaatimuksia mitä lakkola ajottiin voittoa.

Tuli pulakausi, silloin työläisten ja kapitalistien väliä kokonaisuudessaan kiristivät, koko työväenluokka oli kiihdyksissä kapitalistista järjestelmää kohtaan. Mieli teki sen kunota. Mutta heillä ei ollut selvillä, millä keinoin kapitalistit syyrytetään yhteiskunnan perästä. Tuossa tilassa suurlakko näytti hyvin pätevältä keinolta. Työläiset kautta maan tiedottivat järjestönsä kautta: Sinä päivänä ja sillä tunnilla alkaa yleislakko. Lakkoilustuksessa kehoitettiin kaikkia työläisiä lakkaamaan työstä. Työväen järjestöille annettiin määräys, että joka kaupungissa ja kylässä on vallittava lakkokomiteoita, jotka valvovat järjestystä ja valitsevat hätäapukomiteoita, jotka huolehtivat lakkolaisten ruokkimisesta. Lopussa julistusta vedottiin voimakkaasti työläisten solidarisuuteen ja sanottiin: Nyt on käynnissä lopullinen taistelu työläisten ja kapitalistien välillä. Eläkää palatko työhön ennen kuin työläisillä on kaikki valta käsiään!

Yritys onnistui täydellisesti. Työläiset noudattivat lakkoilusta, kaikki työpaikat pysähtivät. Mikään ei liikautunut muuten kuin lakkotoimikunnan määräyksestä. Sähköasemat oimistot olivat sen verran toimeissa, mitä lakkolaiset välttämättä tarvitsivat tiedottaa lakonkuluista paikasta toiseen. Alussa meni kaikki hyvin. Sotaväki oli puolueeton, ei antanut voimaansa työläisille eikä kapitalistille, samoin poliisit oimistot kullakin paikkakunnalla. Ne pelkäsivät lakkolaista. Työläisten voitto näytti varmalta. Lakolla ajettiin suoranaisesti palkkatyöläisten etuja ja sentähden keuki- luokka oli epäroivasti kannalla työläisten vaatimuksiin nähden. Työläisten takana kun oli vähän ruokatarpeita, niin lakkolaista alkoi kiristää tuo todellinen kaikkien lakkojen murtaja: "näkkä". Lakkolaiset alkoivat auttaa itseään, ottivat elintarpeita sieltä missä olivat. Tämä herätti viheliäisyyttä keskiluokassa. Sen jäsenet vaativat äänekkäästi: Hallituksen on suojeltava heidän omaisuutensa väkivalta. Koko omistava luokka riensi yhtenä miehenä puolustamaan omaisuuttaan lakkolaista. Valtion virkoneisto oli omistavan luokan käytettävissä. Sotaväki ja poliisilaitos menivät viime tingassa omistavan luokan puolelle. Aseetonina ja näkijänsä eivät lakkolaiset voineet murtaa kapitalistien aseellista suojelumuuria; heidän täytyi palata työhön. Tosin he lakkola saivat tuntuva valtiollisia ja poliittisia uudistuksia, vaan kapitalistit jäivät edelleenkin yhteiskunnan satulaan.

Sen jälkeen työväenluokka kokonaisuudessaan käsitti, että työläisten lopullinen voitto riippuu siitä, kykeneekö se valtaamaan valtiovallan käsiin. Luokkitaistelu kova kokemus opetti todellisuuden työväenkymsymyksen ratkaisussa niillekin työläisille, jotka aatteiden lumoissa uskoivat sen suoritetavan yksistään taloudellisesti voimalla — unohtiminnan kautta.

Kirouksen Temppeleistä

Valkoisen Suomen kurjasta komennosta ja sen vankilabelvetien elämästä antaa seuraava kuvuus Lappon vankileiriltä jonkunlaisen käsityksen:

Niin hiljaa laskeutuu ja valkenee päivä toisensa perään, niin yksitlokoista on meidän punavankien yksityinen elämä. Näemme kyllä, miten hanki laskeutuu ja kevät tekee tuloansa; sillä me emme sulkaanon ole tyisiä noille kiehtoilille ihmille, vaikka me tiedämme, että luonto ei herätä sulojansa meitä varten. Me odotamme sitä suurta kevättä, jolloin tyrmien portit aukenevat, jolloin meidän veristen kärsimyksiemme mitta on täyttynyt; jolloin räikkyläiset heittävät repaleensa, orjat kauleensa ja jolloin äidit huolehtivat kirkkain katsein voivat antaa pienokaisilleen leipää.

Me odotamme kevättä ja meidän keväämme koittaa kerran!

Me olemme siis rikoksentekijöitä nyt. Herrat sosialdemokraatit haavitsivat asian niin olevan. Heitä saamme kiittää siitä, että meitä nyt kohdellaan kuin henkisesti sairaita, paatuneita rikosten tekiä ihmisiä, arvoamme alentavalla tavalla. Mielissämme kierteleekin kysymyksiä: Kehtavatko "herrat" demokraattit vielä tämänkin jälkeen kehua oivansa työväenlauteen ajajia? Kehtavatko he sanoa ketään meistä töverikseen, meistä, jotka he, nimittäin valkkoisluokalliset, heittivät ka morran hampaisiin rikollisina raadeltaviksi? Oo, kehtavatko he enää yrittääkään puolustautua meidän edessämme, nuo valhetoverit!

Jospa tietäisitte, miten teitä nyt halveksimme, te demokraattit! Miten jokainen tosivalankumouksellinen raataa teitä halveksi. Haudattakoon teidät ja tekojenne muisto ainaksi! Te olette pettäneet työläisluokan toivot. Petturin kohtalo odottaa teitä!

Ilma värähtelee ympärillämmä. Näkymättömiä kuolemanhenkiä kerääntyy ylemme. Meissä on jo selvä tunne siitä, että jotain erinomaista saamme pian kokea. "Haudankaiva jille alkaa pian urakka", hymähteläsen "Ilmpukauppias" (s.o. vahtimestari) ja "Pimeä Kallu" sanoi siihen: "Jo se on aikainen." Emme voi ymmärtää näitä viittauksia muulla kuin yhdellä tavalla. —

Tammisaaren ruusut kukoistavat jo täälläkin. Ei mitään enää puutu. Kaikki kidutustavat ovat sit istutettu Tammisaaren runsaasta varastosta myöskin tänne. Vartijat saavat esteettömästi äryä ja toimittama omavaltaisia rangaistuksia vihaamien sanojen karsittaviksi. Johtokunta ei ota huomioon vangin puolustusta, vaikka vartija kuinka järjettömästi syyttäisi, niin häntä vain uskotaan. Ei ihme, että jotkut meistä henkensä uhalla valitsevat mieluummin henkipäton aseman kar-

Sattui toinen tapaus: Meni kaksi teollisuusalaa lakoon, kun lakko näytti pitkittyvän kiusallisen kauan, niin kolmas lähinnä-oleva teollisuusala meni myöskin lakoon. Kun lakkolaista oli satojauhansia, ei lakkoilusta riittänyt kuin jokakin päivänsä ja niin työläiset olivat pakotettuja menemään työhön; jotakin pieniä myönnytyksiä he saivat, vaan ei niitä vaatimuksia mitä lakkola ajottiin voittoa.

Tuli pulakausi, silloin työläisten ja kapitalistien väliä kokonaisuudessaan kiristivät, koko työväenluokka oli kiihdyksissä kapitalistista järjestelmää kohtaan. Mieli teki sen kunota. Mutta heillä ei ollut selvillä, millä keinoin kapitalistit syyrytetään yhteiskunnan perästä. Tuossa tilassa suurlakko näytti hyvin pätevältä keinolta. Työläiset kautta maan tiedottivat järjestönsä kautta: Sinä päivänä ja sillä tunnilla alkaa yleislakko. Lakkoilustuksessa kehoitettiin kaikkia työläisiä lakkaamaan työstä. Työväen järjestöille annettiin määräys, että joka kaupungissa ja kylässä on vallittava lakkokomiteoita, jotka valvovat järjestystä ja valitsevat hätäapukomiteoita, jotka huolehtivat lakkolaisten ruokkimisesta. Lopussa julistusta vedottiin voimakkaasti työläisten solidarisuuteen ja sanottiin: Nyt on käynnissä lopullinen taistelu työläisten ja kapitalistien välillä. Eläkää palatko työhön ennen kuin työläisillä on kaikki valta käsiään!

Yritys onnistui täydellisesti. Työläiset noudattivat lakkoilusta, kaikki työpaikat pysähtivät. Mikään ei liikautunut muuten kuin lakkotoimikunnan määräyksestä. Sähköasemat oimistot olivat sen verran toimeissa, mitä lakkolaiset välttämättä tarvitsivat tiedottaa lakonkuluista paikasta toiseen. Alussa meni kaikki hyvin. Sotaväki oli puolueeton, ei antanut voimaansa työläisille eikä kapitalistille, samoin poliisit oimistot kullakin paikkakunnalla. Ne pelkäsivät lakkolaista. Työläisten voitto näytti varmalta. Lakolla ajettiin suoranaisesti palkkatyöläisten etuja ja sentähden keuki- luokka oli epäroivasti kannalla työläisten vaatimuksiin nähden. Työläisten takana kun oli vähän ruokatarpeita, niin lakkolaista alkoi kiristää tuo todellinen kaikkien lakkojen murtaja: "näkkä". Lakkolaiset alkoivat auttaa itseään, ottivat elintarpeita sieltä missä olivat. Tämä herätti viheliäisyyttä keskiluokassa. Sen jäsenet vaativat äänekkäästi: Hallituksen on suojeltava heidän omaisuutensa väkivalta. Koko omistava luokka riensi yhtenä miehenä puolustamaan omaisuuttaan lakkolaista. Valtion virkoneisto oli omistavan luokan käytettävissä. Sotaväki ja poliisilaitos menivät viime tingassa omistavan luokan puolelle. Aseetonina ja näkijänsä eivät lakkolaiset voineet murtaa kapitalistien aseellista suojelumuuria; heidän täytyi palata työhön. Tosin he lakkola saivat tuntuva valtiollisia ja poliittisia uudistuksia, vaan kapitalistit jäivät edelleenkin yhteiskunnan satulaan.

Sen jälkeen työväenluokka kokonaisuudessaan käsitti, että työläisten lopullinen voitto riippuu siitä, kykeneekö se valtaamaan valtiovallan käsiin. Luokkitaistelu kova kokemus opetti todellisuuden työväenkymsymyksen ratkaisussa niillekin työläisille, jotka aatteiden lumoissa uskoivat sen suoritetavan yksistään taloudellisesti voimalla — unohtiminnan kautta.

kaamalla tiehensä, kuin kestävät sitä kidutusta, jonka täällä osakseen saavat. Niinpä tästä taaskin tuonon laki kolme päästärkköä kokelemaan, miltä vapaus pitkän ajan jälkeen tuntuu.

Saimmehan tuonnoin kaunilla lupauksia, että puolet rangaistusajasta palveltuamme päästettäisiin vapaiksi. Mutta nyt kun useilla alkaa olla puolet kärsittyä, alkavat herrat tapansa mukaan perua kauppoja. Hiljan juuri sattui, että muutamilla, jotka olivat palvelleet useampia kuukausia yli puolesta rangaistusajastaan, lyhyesti vain ilmoitettiin, etteivät toistaiseksi tulekaan pääsemään pois, ennenkuin ovat palvelleet loppuun sen osan rangaistuksestaan, jonka laki lieviemmässä tapauksessa määrää ryetystä. (!) Tämä kuulostaa omfuiselta, mutta olemmehan saaneet jo tottua mihin tahansa.

Puhtaita alusvaatteita emme ois saaneet. Oltuamme kuudetta viikkoa yksillä ja samoilla alusvaatteilla, saimme vaihtelon vuoksi vahtaa alusvaatteita — keskenämme; sillä ne alusvaatteet, jotka sitten saimme, tuskin olivat pestyjä. Muutenkin ovat alusvaatteemme niin paikkautuja ja kursorimalla kokoonkäpärättyjä, etteivät juuri tahdo päälle sopia. Vuokralaisiakaan ei vaatteistamme puutu. Kohta kal noi surulliset, likaiset riekaleet kävelevät itse tunkilo.

Jalkineet ovat sopusoinnussa vaatteiden kanssa. Ne imevät vettä kuin sienet. Kunpa tulisi keusi, että missä edes jotenkin tarkenis! — Ra—pi.

Kuka hintoja kallistaa? Englannin teollisuudenharjoittajain liitto on syyttänyt hintojen kallistumisesta paitsi sota, myöskin työväkeä. Työväen järjestöjen asettama hintojen kalleuden syytä tukeva komitea on vastannut tähän syytteen. Ensiksikin toteaa komitea, että palkkojen kohoaminen ei voi olla aiheena hintojen kallistumisen, koska palkkojen kohoaminen on seurannut hintojen kohoamisen jalestä. Työväen on vain täytynyt koottaa supistavaa elintasaan.

Sitten teollisuudenharjoittajain liitto moittii sitä, että keinotekoisesti pidettiin hintoja rajahintojen avulla alhaalla. Komitea osoittaa, että liike miehet pitivät myöskin keinotekoisesti hintoja ylläällä. Heillä on hintarenkaansa, syndikaattinsa ja trustinsa hintoja valvomassa. Tuotantohinta määrätään kehoitettiin tuottavan tehtaan tuotannon perusteella joten paremmin tuottavat tehtaot voivat kiskoa sitä paremmin.

Lopuksi komitea osoittaa kapitalistien suunnattomien voittoihin ja sanoo, että kapitalistit saavat ylenmääräisesti liian suuren korvauksen palveluksestaan muihin luokkiin verrattuna.

AATTEIDEN LUMOISSA

assialisesti hankkineet parannuksia kurjiin oloihinsa. Ja toiselta puolen heijasti heidän mieltään tuo oppi-isiänsä opettama oppi, että työpaikkain kautta omistavat hallitsevat työläisten elämisen ehtoja. Ja työläiset luovat kaiken rikkauten, ilman työtä olisivat ihmiset elinkunnon tasalla, työ tekee mahdolliseksi sivistyneen yhteiskunnan. Nuo vanhat iskusanat uuden unionin nimeä lumosivat osan "mailman murjomia", niin että se joka rohkeni arvostella heidän mielipiteensä pätyvyyttä työväenkymsymyksen ratkaisussa, sai kuulla kokonaisen tulvan voimakkaita nimi- ja laatu-sanoja. Olet vanhoillinen, keltanen kelju, joka et tiedä työväen asiasta yhtään mitään; jos jotakin tiedät, niin olet kapitalistien kärtty, työväenluokan petturi, tai kalastelet vanhoillisten työläisten mielipiteitä itsellesi leipäpaikan takia. Tuossa äänijajissa arvostelivat "pohjojoukkolaiset" niitä työläisiä, jotka eivät luottaneet yksistään ison unioni kaikkittekevään oppiin.

He kokeilivat tuolla oppillaan, julistivat teollisuusalaa lakoon, huolimatta siitä oliko lakkolailla edellytystä tai ei. Lakot epäonnistuivat melkein poikkeuksetta. Joillakin lakkolailla he saivat pieniä parannuksia työoloihin, samoin kuin vanhojen unionien lakkolailla usein saatiin. Vaan ei tapahtunut mitään yhteiskunnallisia muistuksia mitä niiden uskottiin tuovan mukanaan. Mutta tämä ei vähääkään järkyttänyt heidän usoaan kaikkittekevään suurlakoon. He sanoivat ettei vika lakkojen häviämiseen ole heidän trierissaan, vaan siinä etteivät kaikki tuo teollisuusalan työläiset noudattaneet heidän lakkokäsytään. Toiselta puolen selitettiin: Olishan voitu lakko hävitä sitenkun, vaikka kaikki tuo teollisuusalan työläiset olisivat lakkotuneet; näkää ajaa työläiset monesti työhön entisillä ehdoilla. Tätä he eivät uskooneet. He selittivät: Ellei se auta kun kaikki työläiset yhtenä miehenä lakkaavat työstä jollakin teollisuusalalla, niin kutsutaan toinen teollisuusalaa lakoon, kyllä varmaan silloin kapitalistit taipuvat, heille tulee ennen häitä kuin työläisille. Tuo naula veti. Ken sitä vastaan väitti, hänelle levestä nautettiin.

Sattui kerran, että muutaman teollisuusalan kaikki työläiset menivät lakoon. Se lumosi "pohjojoukot" aivan halituitumiseen saakka; he ajattelivat: tuossa vihdoinkin toteutuu heidän oppinsa käytännössä. Vaan sattuikin niin, ettei sillä teollisuusalalla ollut mitään kiireellisiä tilaisuuksia täytettävänä, joten omistajat antoivat tehtaiden seistä rauhasa. Lakkokausi kun oli suuri luku, eikä heillä ollut ennen kerättä lakkokassaa, eikä ulkopuolelta avustuksella voitu kauan rukoilla, niin näin pakotuksesta lakkolaisten rintama murtui, he palasivat työhön entisillä ehdoilla. Uuden opin edustajat selittivät: Tämä häviö johtui siitä, kun toiset lähellä olevat teollisuusalat eivät menneet myötätuntouilakoon; sitte olisi varmasti voitettu.

Sattui toinen tapaus: Meni kaksi teollisuusalaa lakoon, kun lakko näytti pitkittyvän kiusallisen kauan, niin kolmas lähinnä-oleva teollisuusala meni myöskin lakoon. Kun lakkolaista oli satojauhansia, ei lakkoilusta riittänyt kuin jokakin päivänsä ja niin työläiset olivat pakotettuja menemään työhön; jotakin pieniä myönnytyksiä he saivat, vaan ei niitä vaatimuksia mitä lakkola ajottiin voittoa.